

PRÁVNE FORMY PODNIKANIA

Chcete založiť sociálny podnik? Uvažujete, ktorá právna forma je pre vaše podnikanie najvhodnejšia?

	Legislativa	Minimálny počet zakladateľov	Založenie	Vznik	Vklad spoločníka	Základné imanie (ZI)	Rezervný fond	Spôsob ručenia	Spôsob zapájania zainteresovaných osôb do spravovania hospodárskej činnosti subjektu v zmysle zákona č. 112/2018 Z.z.	Zapájanie zainteresovaných osôb prostredníctvom poradného výboru podľa § 9 zákona č. 112/2018 Z.z.	Opis zapájania zainteresovaných osôb uplatňovaním demokratickej správy podľa § 10 zákona č. 112/2018 Z.z.
Podnik jednotlivca - živnosť Podľa § 4 zákona č. 112/2018 Z.z. subjektom sociálnej ekonomiky je fyzická osoba	z.č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, § 1-81	jeden vlastník, FO alebo PO	rozhodnutím fyzickej (FO) alebo právnickej (PO) osoby	dňom ohlásenia na živnostenskom úrade	nepovinný	nepovinné	nepovinný	neobmedzené ručenie – podnikateľ ručí celým svojím majetkom	zákom u tohto subjektu neupravuje zapájanie ZO formou uplatňovania demokratickej správy; v ZD podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9	poradný výbor má najmenej 3 členov; spôsob voľby alebo vymenovanie, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví RSP vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby boli splnené podmienky upravené v § 9	zákom neupravuje; v ZD podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9
Verejná obchodná spoločnosť	z.č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, § 76-92	aspoň dve osoby (FO aj PO)	spoločenskou zmluvou podpísanou všetkými spoločníkmi	dňom zápisu do OR SR	nie je zakotvená vkladová povinnosť, spoločník môže prevziať záväzok poskytnutia vkladu	nie je povinné; v prípade, ak sa spoločníci dohodli v spoločenskej zmluve na povinnosti vložiť vklad, ZI predstavuje súčet vkladov jednotlivých spoločníkov	nie je povinné, v spoločenskej zmluve sa môže stanoviť vytvorenie	spoločnosť zodpovedá za svoje záväzky celým svojím majetkom, spoločníci ručia za záväzky celým svojím majetkom spoločne a nerozdielne	subjekt si môže zvoliť spôsob zapájania ZO; v ZD podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9 alebo uplatňovaním demokratickej správy podľa § 10	poradný výbor má najmenej 3 členov; spôsob voľby alebo vymenovanie, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví RSP vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby boli splnené podmienky upravené v § 9	§ 10 ods. 2: V RSP, ktorý je obchodnou spoločnosťou sa uplatňovaním demokratickej správy rozumie stav, keď a) väčšina zamestnancov vlastní podiel na obchodnej spoločnosti, b) väčšinu majiteľov podielov tvoria zamestnanci, c) pri hlasovaní na valnom zhromaždení alebo obdobnom orgáne má každý majiteľ podielu 1 hlas bez ohľadu na veľkosť podielu
Komanditná spoločnosť	z.č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, § 93-104	1 a viac spoločníkov - komanditisti a 1 a viac spoločníkov - komplementári (FO aj PO)	spoločenskou zmluvou podpísanou všetkými spoločníkmi	dňom zápisu do OR SR	komanditista má povinnosť vložiť minimálne 250 €; v prípade, ak sa v spoločenskej zmluve dohodnú, môže vložiť vklad aj komplementár	nie je vytvárané povinne, ale zapisuje sa do OR SR výška a rozsah splatenia vkladov komanditistov	nie je povinné, v spoločenskej zmluve sa môže stanoviť jeho tvorba	neobmedzené ručenie komplementára, obmedzené ručenie komanditistu; do výšky nesplatených vkladov zapísaného v OR SR	subjekt si môže zvoliť spôsob zapájania ZO; v ZD podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9 alebo uplatňovaním demokratickej správy podľa § 10	poradný výbor má najmenej 3 členov; spôsob voľby alebo vymenovanie, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví RSP vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby boli splnené podmienky upravené v § 9	§ 10 ods. 2: V RSP, ktorý je obchodnou spoločnosťou sa uplatňovaním demokratickej správy rozumie stav, keď a) väčšina zamestnancov vlastní podiel na obchodnej spoločnosti, b) väčšinu majiteľov podielov tvoria zamestnanci, c) pri hlasovaní na valnom zhromaždení alebo obdobnom orgáne má každý majiteľ podielu 1 hlas bez ohľadu na veľkosť podielu
Spoločnosť s ručením obmedzeným	z.č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, § 105-153	min. 1 osoba (FO aj PO), max. 50 spoločníkov	zakladateľskou listinou platí pre jednu osobu; spoločenskou zmluvou platí pre viac osôb	dňom zápisu do OR SR	povinnosť vložiť vklad minimálne vo výške 750 €	minimálne vo výške 5 000 €	povinný; jeho minimálna výška je stanovená zákonom - možnosť vytvorenia už pri vzniku, alebo až zo zisku, ktorý spoločnosť dosiahne, a to vo výške 5% z čistého zisku, nie viac ako 10% ZI	spoločnosť zodpovedá za záväzky celým svojím majetkom; spoločníci ručia len do výšky svojich nesplatených vkladov zapísaných v OR SR	subjekt si môže zvoliť spôsob zapájania ZO; v ZD podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9 alebo uplatňovaním demokratickej správy podľa § 10	poradný výbor má najmenej 3 členov; spôsob voľby alebo vymenovanie, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví RSP vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby boli splnené podmienky upravené v § 9	§ 10 ods. 2: V RSP, ktorý je obchodnou spoločnosťou sa uplatňovaním demokratickej správy rozumie stav, keď a) väčšina zamestnancov vlastní podiel na obchodnej spoločnosti, b) väčšinu majiteľov podielov tvoria zamestnanci, c) pri hlasovaní na valnom zhromaždení alebo obdobnom orgáne má každý majiteľ podielu 1 hlas bez ohľadu na veľkosť podielu
Akciová spoločnosť	z.č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, § 154-220	minimálne 2 zakladatelia FO alebo 1 zakladateľ PO	zakladateľskou listinou, ak je zakladateľom 1 PO; zakladateľskou zmluvou, ak je viac osôb	dňom zápisu do OR SR	akcionár je povinný splatiť emisiu kurz akcií, ktoré upsal v čase určenom v stanovách, najneskôr do 1 roka od vzniku spoločnosti	minimálne vo výške 25 000 €	povinný už pri vzniku, najmenej vo výške 10% ZI; povinnosť každoročne dopĺňať o sumu určenú v stanovách, najmenej však vo výške 10% z čistého zisku, najmenej do výšky 20% ZI	spoločnosť ručí za záväzky celým svojím majetkom; akcionári neručia za záväzky spoločnosti, majú však uhradzovaciu povinnosť splatiť upísané akcie	subjekt si môže zvoliť spôsob zapájania ZO; v ZD podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9 alebo uplatňovaním demokratickej správy podľa § 10	poradný výbor má najmenej 3 členov; spôsob voľby alebo vymenovanie, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví RSP vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby boli splnené podmienky upravené v § 9	§ 10 ods. 2: V RSP, ktorý je obchodnou spoločnosťou sa uplatňovaním demokratickej správy rozumie stav, keď a) väčšina zamestnancov vlastní podiel na obchodnej spoločnosti, b) väčšinu majiteľov podielov tvoria zamestnanci, c) pri hlasovaní na valnom zhromaždení alebo obdobnom orgáne má každý majiteľ podielu 1 hlas bez ohľadu na veľkosť podielu
Družstvo	z.č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, § 221-260	minimálne 5 členov FO alebo 2 PO	na založenie sa vyžaduje konanie ustanovujúcej členskej schôdže	dňom zápisu do OR SR	povinnosť splatenia členského vkladu, jeho minimálna výška je určená v stanovách	minimálne vo výške 1 250 €	družstvo je povinné vytvoriť pri vzniku Neodkladný fond najmenej vo výške 10% zapísaného ZI	družstvo za porušenie svojich záväzkov zodpovedá celým svojím majetkom; členovia neručia za záväzky družstva, ale majú uhradzovaciu povinnosť splatiť členský vklad určený v stanovách	subjekt si môže zvoliť spôsob zapájania ZO; v ZD podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9 alebo uplatňovaním demokratickej správy podľa § 10	poradný výbor má najmenej 3 členov; spôsob voľby alebo vymenovanie, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví RSP vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby boli splnené podmienky upravené v § 9	§ 10 ods. 1: V RSP, ktorý je družstvom sa uplatňovaním demokratickej správy rozumie stav, keď a) zamestnanci tvoria väčšinu členov družstva, b) väčšina zamestnancov je členom družstva, c) pri hlasovaní na členskej schôdzi má každý člen 1 hlas

Občianske združenie	z.č. 83/1990 Zb. v znení neskorších predpisov o združovaní občanov	najmenej 3 občania, z ktorých aspoň jeden musí byť starší ako 18 rokov (prípravný výbor)	založenie prípravného výboru, návrh na registráciu, stanovy, správny poplatok 66 €	registráciou na MV SR	členom združenia môžu byť aj PO	aplikácia z.č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch súbežne s ustanoveniami § 5 z.č. 513/1991 Zb. (Družstvo)	aplikácia z.č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch súbežne s ustanoveniami § 5 z.č. 513/1991 Zb. (Družstvo)	aplikácia z.č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch súbežne s ustanoveniami § 5 z.č. 513/1991 Zb. (Družstvo)	subjekt si môže zvoliť spôsob zapájania ZO; v ZO podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9 alebo uplatňovaním demokratickej správy podľa § 10	poradný výbor má najmenej 3 členov; spôsob voľby alebo vymenovanie, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví RSP vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby boli splnené podmienky upravené v § 9	§ 10 ods. 1 : V RSP, ktorý je občianskym združením sa uplatňovaním demokratickej správy rozumie stav, keď a) zamestanci tvoria väčšinu členov občianskeho združenia, b) väčšina zamestancov je členom občianskeho združenia, c) pri hlasovaní na černej schôdzi alebo obdobjom orgáne občianskeho združenia má každý člen jeden hlas. § 10 ods. 4: V RSP, ktorý je občianskym združením a má menej ako 5 zamestnancov, sa považuje podmienka uplatňovania demokratickej správy za splnenú.
Nadácia	z.č. 34/2002 Z.z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov	jedna FO alebo jedna PO	nadačná listina podpísaná všetkými zakladateľmi, stanovy, vyhlásenie správcu nadácie o splatení peňažného vkladu zakladateľom	registráciou na MV SR	majetkové vklady každého zakladateľa minimálne vo výške 663 €	nadačné imanie vo výške 6 638 €	nadácia môže vytvoriť nadačný fond, ktorý nemá právnu subjektivitu, rozhodnutím správnej rady alebo na základe písomnej zmluvy s FO alebo PO	nadácia zodpovedá za svoje záväzky celým svojím majetkom okrem prostriedkov nadačného fondu vytvoreného na plnenie individuálne určenej humanitárnej pomoci pre jednotlivca alebo skupinu osôb, ktoré sa ocitli v ohrození života alebo potrebujú náležitú pomoc pri postihnutí živelnou pohromou	subjekt si môže zvoliť spôsob zapájania ZO; v ZO podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9 alebo uplatňovaním demokratickej správy podľa § 10	poradný výbor má najmenej 3 členov; spôsob voľby alebo vymenovanie, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví RSP vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby boli splnené podmienky upravené v § 9	§ 10 ods. 3 : V RSP, ktorý je nadáciou sa uplatňovaním demokratickej správy rozumie stav, keď a) má v nadačnej listine ustanovené valné zhromaždenie, ktoré má právo voliť správnu radu, b) zamestanci majú väčšinu hlasov na valnom zhromaždení, c) väčšinu oprávnených hlasujúcich na valnom zhromaždení tvoria zamestanci, d) pri hlasovaní na valnom zhromaždení má každý oprávnený hlasujúci 1 hlas
Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby	zákon č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby	jedna FO alebo jedna PO alebo štát, ak to nevylučuje osobitný zákon (z.č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov)	zakladacia listina podpísaná všetkými zakladateľmi (pravosť podpisov všetkých zakladateľov musí byť úradne osvedčená)	dňom, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie registrového úradu (okresný úrad v sídle kraja, príslušný podľa sídla neziskovej organizácie)	zákon zakladateľom priamo neukladá vkladovú povinnosť, avšak umožňuje a aj predpokladá, že zakladatelia vložia určité peňažné či nepeňažné vklady, ich minimálnu výšku resp. hodnotu zákon neupravuje	základné imanie nie je zákonom dané (v prípade ak zakladatelia vložia peňažné či nepeňažné vklady tento majetok predstavuje základný vlastný zdroj majetku neziskovej organizácie a pojmom základné imanie sa označuje na účtovné účely)	zákon č. 213/1997 Z.z. neukladá neziskovej organizácii povinnosť zriadiť rezervný fond ; v zakladacej listine sa môže stanoviť jeho tvorba	za záväzky neziskovej organizácie zodpovedá nezisková organizácia celým svojím majetkom; vo vzťahu k prioritnému majetku (majetok vložený štátom ako zakladateľom alebo spoluzakladateľom) a nakladania s ním zákon upravuje osobitné pravidlá; zakladatelia neručia za záväzky neziskovej organizácie	subjekt si môže zvoliť spôsob zapájania ZO; v ZO podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9 alebo uplatňovaním demokratickej správy podľa § 10	poradný výbor má najmenej 3 členov; spôsob voľby alebo vymenovanie, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví RSP vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby boli splnené podmienky upravené v § 9	§ 10 ods. 3 : V RSP, ktorá je neziskovou organizáciou sa uplatňovaním demokratickej správy rozumie stav, keď a) má v štatúte ustanovené valné zhromaždenie, ktoré má právo voliť správnu radu, b) zamestanci majú väčšinu hlasov na valnom zhromaždení, c) väčšinu oprávnených hlasujúcich na valnom zhromaždení tvoria zamestanci, d) pri hlasovaní na valnom zhromaždení má každý oprávnený hlasujúci 1 hlas
Neinvestičný fond	zákon č. 147/1997 Z.z. o neinvestičných fondoch a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1996 Z.z.	zriaďovateľom je minimálne jedna osoba (FO aj PO)	ak je zriaďovateľom 1 osoba fond sa zriaďuje zriaďovacou listinou vo forme notárskej zápisnice; ak je viac zriaďovateľov, fond sa zriaďuje zriaďovacou zmluvou; pravosť podpisov všetkých zriaďovateľov musí byť úradne osvedčená	dňom, ku ktorému je fond zapísaný do registra neinvestičných fondov (okresný úrad v sídle kraja) / neskôr do registra minoviadnych neziskových organizácií (poznámka: podľa aktuálnej legislatívy má MV SR register spustiť do 1.1.2021)	aspoň 66 € u každého zriaďovateľa	zákon neupravuje	zákon neupravuje	za záväzky neinvestičného fondu zodpovedá neinvestičný fond celým svojím majetkom; zriaďovateľ neručí za záväzky neinvestičného fondu	zákon o tomto subjekte neupravuje zapájanie ZO formou uplatňovania demokratickej správy; v ZO podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP. teda subjekt uvedie opis zapájania ZO zainteresovaných osôb prostredníctvom poradného výboru podľa § 9	poradný výbor má najmenej 3 členov; spôsob voľby alebo vymenovanie, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví RSP vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby boli splnené podmienky upravené v § 9	zákon neupravuje; v ZO podľa § 6 ods. 3 Zák. o SE/SP teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9
Účelové zariadenie cirkvi	zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností	zriaďovateľom môže byť len cirkev alebo náboženská spoločnosť registrovaná Ministerstvom kultúry SR	rozhodnutím zriaďovateľa (príslušného orgánu cirkvi alebo náboženskej spoločnosti)	rozhodnutie zriaďovateľa s následným zaevidovaním v evidencii právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi a/alebo náboženských spoločností, vedenej Ministerstvom kultúry SR	zákon neupravuje	zákon neupravuje	zákon neupravuje	za záväzky účelového zariadenia cirkvi ako PO s vlastnou právnou subjektivitou zodpovedá samotné účelové zariadenie cirkvi	subjekt si môže zvoliť spôsob zapájania ZO; v ZO podľa § 6 ods. 3 z.č. o SE/SP. teda subjekt uvedie opis zapájania ZO prostredníctvom poradného výboru podľa § 9 alebo uplatňovaním demokratickej správy podľa § 10	poradný výbor má najmenej 3 členov; spôsob voľby alebo vymenovanie, ako aj spôsob odvolania člena poradného výboru upraví RSP vo svojich vnútorných predpisoch tak, aby boli splnené podmienky upravené v § 9	§ 10 ods. 3 : V RSP, ktorý je účelovým zariadením cirkvi sa uplatňovaním demokratickej správy rozumie stav , keď a) má v stanovách ustanovené valné zhromaždenie, ktoré má právo voliť správnu radu, b) zamestanci majú väčšinu hlasov na valnom zhromaždení, c) väčšinu oprávnených hlasujúcich na valnom zhromaždení tvoria zamestanci, d) pri hlasovaní na valnom zhromaždení má každý oprávnený hlasujúci 1 hlas

Skratky:
FO - fyzická osoba
PO - právnická osoba
ZI - základné imanie
RSP - registrovaný sociálny podnik
ZD - základný dokument
Zák. o SE/SP - Zák. 112/2018 Z.z.
ZO - zainteresovaná osoba